

RETEAUA RUSĂ DE DEZINFORMARE ÎN MOLDOVA: ANATOMIA UNEI OPERAȚIUNI PE REȚELELE DE SOCIALIZARE

August 2025

Autor: **Andrei Rusu**
Coautori: **Andrei Curăraru**
Eugen Muravschi

CUPRINS

1. REZUMAT.....	3
2. INTRODUCERE.....	4
3. REȚEAUA.....	5
4. CAMPANIILE DE DEZINFORMARE.....	9
Campanie pentru Victoria Furtună și Moldova Mare.....	11
Campanie pentru Călin Georgescu și George Simion.....	14
Campanie pentru Alexandr Stoianoglo la alegerile prezidențiale din 2024.....	17
Campanie pentru gruparea Șor.....	19
Mesajele anti-UE și anti-Maia Sandu ale preținșilor pro-europeni amplificate de rețeaua de propagandă rusă.....	21
Rolul bisericii ortodoxe în diseminarea mesajelor toxice privind valorile europene.....	25
Anexele externe ale rețelei de propagandă din Republica Moldova.....	26
5. CONCLUZII.....	27
6. METODOLOGIE.....	29

1. REZUMAT

În contextul alegerilor parlamentare din 28 septembrie din Republica Moldova, Kremlinul a activat o mașinărie de propagandă enormă pe platformele YouTube, TikTok, Facebook, Instagram și Threads, cu scopul de a influența opinia publică și rezultatul alegerilor. Comunitatea „WatchDog.MD” a identificat o rețea din **910 conturi** pe toate platformele menționate, care distribuie narative ale propagandei ruse, atacă Uniunea Europeană, procesul de integrare europeană a Moldovei, procesele democratice și liderii pro-europeni de la Chișinău.

Astfel, pe următoarele platforme am identificat:

- TikTok - **392 conturi**;
- YouTube - **51 conturi**;
- Instagram - **137 conturi**;
- Facebook - **290 conturi și 10 pagini**;
- Threads - **30 de conturi**.

Rețeaua identificată include:

- **512 postaci** (persoane care activează online în mod coordonat, utilizând o identitate falsă);
- **329 de conturi inautentice** (cyborgi, profile care combină activitatea automată cu cea umană);
- **58 boți**;
- **10 pagini pe Facebook**.

Totodată, rețeaua de propagandă a avut rolul de a amplifica mesajele manipulatorii ale politicienilor și partidelor pro-ruse din Moldova. Astfel, printre cei mai citați politicieni de rețea au fost:

- **Victoria Furtună** - fostă procuratoare anticorupție, inclusă în lista de sancțiuni UE pentru încercări de destabilizare a Republicii Moldova;
- **George Simion** - liderul partidului extremist AUR din România;
- **Eugenia Guțul** - guvernatoarea Găgăuziei, inclusă în lista de sancțiuni a UE și SUA pentru încercări de destabilizare a Republicii Moldova;
- **Ilan Șor** - oligarh fugar ascuns la Moscova, inclus în lista sancțiunilor internaționale a mai multor state pentru încercări de destabilizare a Republicii Moldova;
- **Călin Georgescu** - fost candidat la funcția de președinte al României, cunoscut pentru promovarea ideilor conspiraționiste și pentru apropierea de cercuri pro-Kremlin;
- **Ion Ceban** - primar al Chișinăului, susținut FSB la alegerile pentru funcția de edil în 2019, interzis pe teritoriul spațiului Schengen pentru că ar reprezenta un pericol pentru securitatea națională a României.

Un rol special în cadrul rețelei îl are Biserica Ortodoxă din Moldova (Mitropolia Moldovei),

afiliată Patriarhiei Ruse. Rețeaua de propagandă a utilizat imaginea bisericii în diseminarea mesajelor împotriva valorilor europene și a comunității LGBT. Cea mai promovată față bisericească de către rețea a fost Episcopul de Bălți și Fălești, Marchel, cunoscut pentru poziția sa pro-Kremlin și susținerea politicianilor pro-ruși.

Rețeaua de propagandă a recurs și la utilizarea în masă a clipurilor și pozelor generate de inteligența artificială. În cazul Victoriei Furtună, rețeaua a creat o serie de clipuri cu avatare ce ar promova mesaje de susținere față de fosta procuroare anticorupție și partidul pe care îl conduce. Scopul unor astfel de clipuri este creeze aparența că Furtună ar avea susținere populară în rândul cetățenilor.

Cele 910 conturi identificate până în prezent reprezintă doar un segment dintr-o rețea mult mai extinsă. Aceasta poate ajunge la zeci de mii de entități folosite pentru operațiuni similare în alte state europene, inclusiv România.

Această rețea reprezintă o amenințare directă în adresa securității informaționale a Republicii Moldova și a integrității procesului electoral din 28 septembrie. Comunitatea „WatchDog.MD” urmează să raporteze întreaga rețea către platformele META, TikTok și YouTube, care au responsabilitatea de a interveni prompt și eficient pentru a bloca instrumentele digitale utilizate de persoane și organizații aflate sub sancțiuni internaționale și implicate în destabilizarea Republicii Moldova.

2. INTRODUCERE

De mai mulți ani, Rusia folosește rețelele de socializare pentru a influența alegerile din statele democratice cu scopul de a le destabiliza, sau, în cazul statelor ex-sovietice precum Republica Moldova, de a le lua sub control.

În pragul alegerilor parlamentare din 28 septembrie, Federația Rusă și-a activat mașinăria de propagandă pe rețelele de socializare. Prin intermediul acestor platforme, Rusia a început să-și promoveze activ pionii din Republica Moldova după modelul lui Călin Georgescu la prezidențialele din România din 2024. Totodată, platformele online sunt utilizate pentru discreditarea actualei guvernări pro-europene în frunte cu Maia Sandu și a procesului de integrare europeană a Republicii Moldova.

Prin promovarea candidaților pro-ruși, Kremlinul urmărește să instaureze o guvernare pro-rusă la Chișinău, care să stopeze procesul de integrare a Republicii Moldova. În paralel, discreditarea UE și a integrării europene urmărește atenuarea revoltei sociale în legătură cu procesele antidemocratice pe care le-ar putea implementa o posibilă guvernare pro-rusă după modelul georgian.

3. REȚEAUA

După modelul lui Călin Georgescu din România, Kremlinul a creat în Republica Moldova o rețea vastă de conturi și pagini pentru a promova partidele pro-ruse la alegerile parlamentare din 28 septembrie. Conturile își distribuie între ele propriul conținut sau al politicianilor afiliați Kremlinului, pentru a le crește imaginea și a discredita parcursul european al Chișinăului.

[Politia Republicii Moldova](#) a anunțat că a reușit să identifice pe TikTok o amplă rețea de conturi care distribuie mii de clipuri video cu informații false. Scopul acestor campanii este de a „*manipula opinia publică în contextul alegerilor din septembrie și al războiului dus de Rusia împotriva Ucrainei*”. Instituția spune că noi conturi sunt create în mod constant, în fiecare zi, cu scopul de a distribui conținut manipulator, iar cazurile sunt sesizate permanent către autoritățile competente.

În același timp, Comunitatea „WatchDog.MD” a reușit să identifice o rețea de **910 conturi/pagini** pe platformele TikTok, YouTube, Instagram, Facebook și Threads, care promovează narativele propagandei ruse și candidații Moscovei la alegerile parlamentare din această toamnă. Acest lucru confirmă suplimentar că Rusia și-a creat o amplă rețea de dezinformare pe cele mai populare rețele de socializare din Moldova pentru a influența opinia publică.

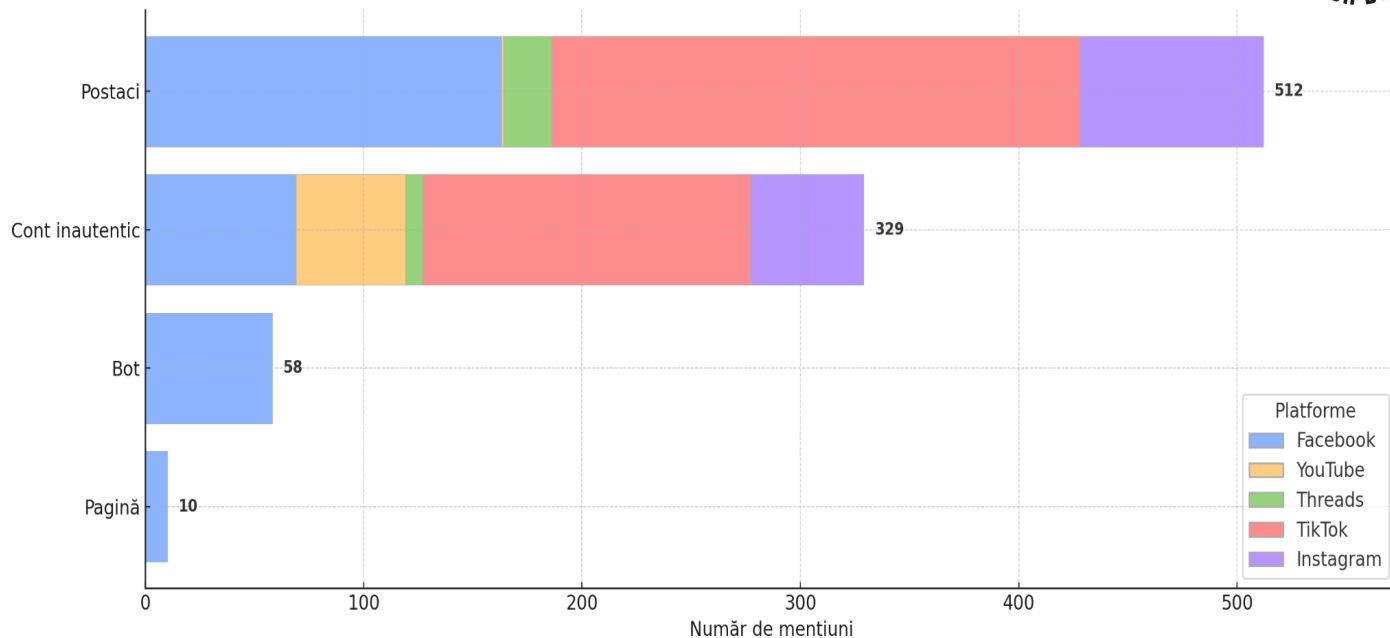
Astfel, pe următoarele platforme am identificat:

- TikTok - **392 conturi**;
- YouTube - **51 conturi**;
- Instagram - **137 conturi**;
- Facebook - **290 conturi și 10 pagini**;
- Threads - **30 de conturi**.

Din cele **910 conturi**, am stabilit că:

- **512 sunt postaci** (persoane reale, ce își ascund identitatea adevărată, dar care publică conținut modificat sau distribuie linkuri externe și conținutul altor profile);
- **329 sunt conturi inautentice** (profile ce distribuie content nealterat, nu distribuie linkuri externe sau materialul altor conturi);
- **58 de boți** (conturi false, automatizate, care postează/comentează în masă mesaje identice sau aproape identice);
- **10 pagini** (sunt utilizate pentru a publica și a sponsoriza materiale propagandistice sau care elogiază partidele pro-ruse)

Categorii de profile depistate

În majoritatea cazurilor, aceste conturi sunt gestionate de persoane reale, numite postaci, care alterează conținutul pentru a nu fi depistat de platformele digitale ca o campanie inautentică de promovare a unui candidat sau partid. Majoritatea postacilor activează doar pe o singură platformă, însă sunt și postaci care dețin conturi pe mai multe platforme pentru a-și distribui conținutul.

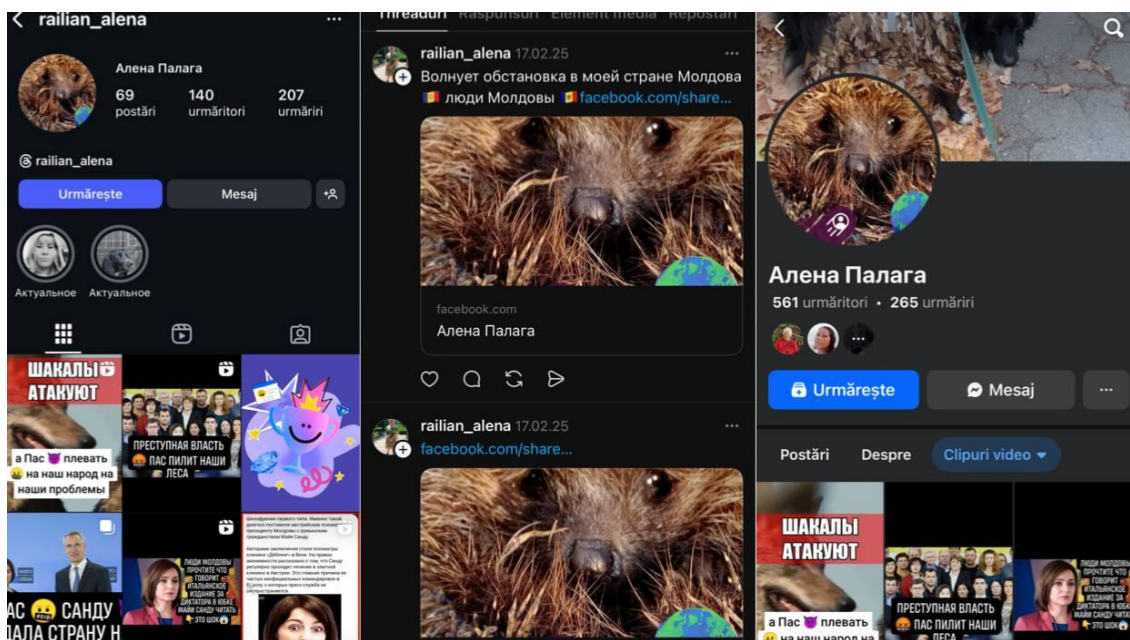

Foto: Postaca Railean Alena deține conturi pe platformele Instagram, Threads și Facebook pe care postează și distribuie conținut propagandistic.

Faptul că majoritatea conturilor sunt gestionate de persoane reale, sugerează faptul că acestea și-ar gestiona comunicarea după modelul [grupării Călin Georgescu](#). Postacii acestuia primeau materialele spre distribuire prin intermediul grupurilor tematice de pe Telegram.

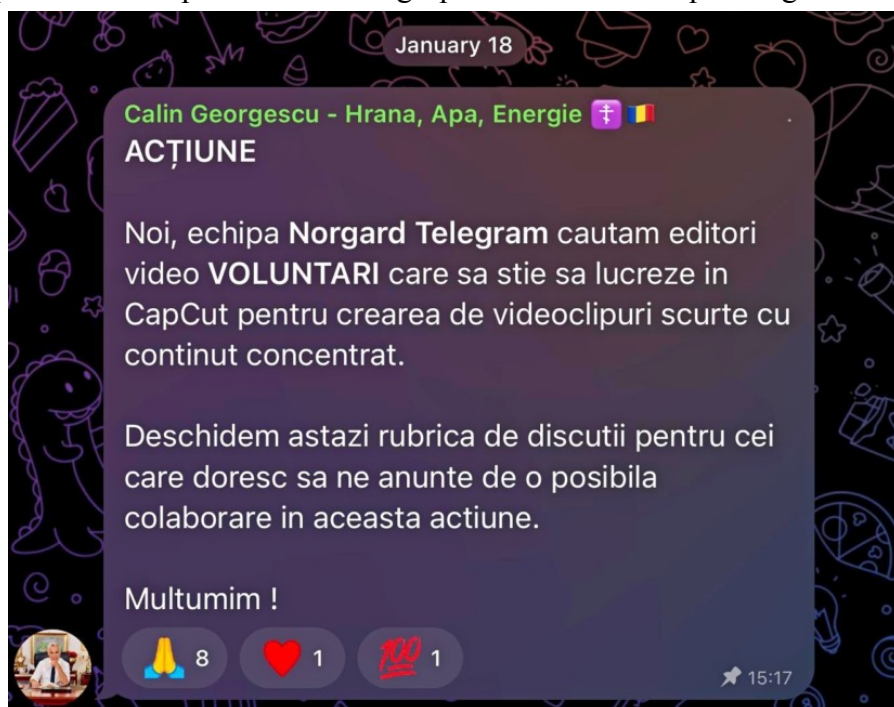

Foto: Canalul de Telegram „Calin Georgescu - Hrana, Apa, Energie” distribuie un anunț prin care caută voluntari care să taie clipurile lungi ale candidatului Georgescu pentru a fi distribuite ulterior ca clipuri scurte pe rețelele de socializare. Sursă: [G4Media](#).

În Republica Moldova, o astfel de schemă a fost pusă în aplicare de către oligarhul fugar Ilan Șor încă din anul 2022. La început, activiștii erau utilizați pentru a comenta postările sponsorizate de către Șor prin intermediul paginilor anonime.

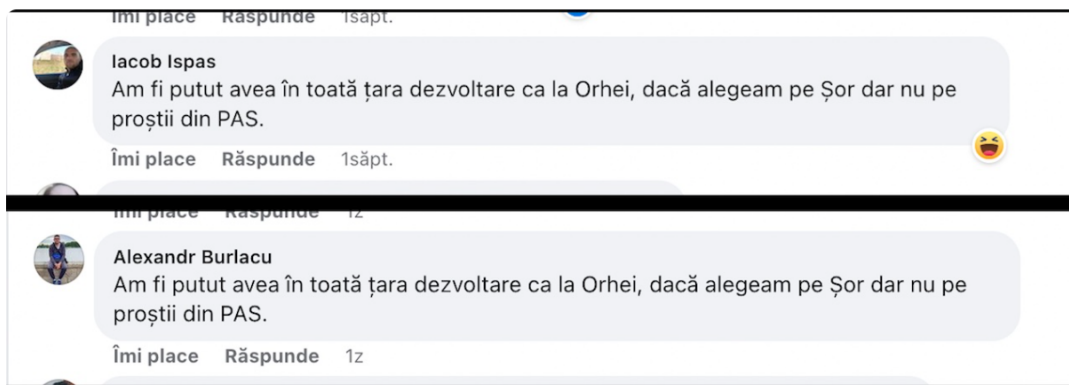

Foto: Conturi false ce scriu comentarii de laudă în adresa lui Ilan Șor și critică guvernarea PAS. Sursă: [ZDG.MD](#)

O investigație a [Ziarului de Gardă](#), bazată pe informații dintr-un telefon ce i-a aparținut președintelui raionului Orhei, Dinu Țurcanu, dezvăluia că în unul dintre chaturile membrilor de partid a fost anexat un document numit „Организация диванных войск Оргеева”, în traducere – „Organizația trupelor de pe canapea ale Orheiului”. În același chat, se menționa că documentul conține „lista celor care comentează online”.

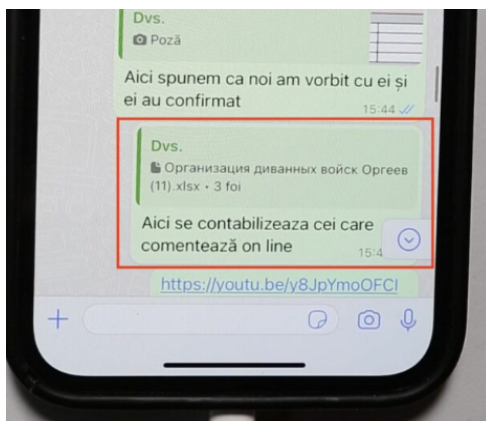

Foto: Captură dintr-un chat al membrilor grupării Șor, în care se discută despre cei care „comentează online”. Sursă: [ZDG.MD](#)

În timpul alegerilor prezidențiale și referendumului pentru integrare europeană din toamna lui 2024, gruparea criminală Șor își gestiona postacii prin intermediul boților pe Telegram, asociați organizației „[Eurasia](#)”, condusă de la Moscova de oligarhul fugar și serviciile secrete ruse

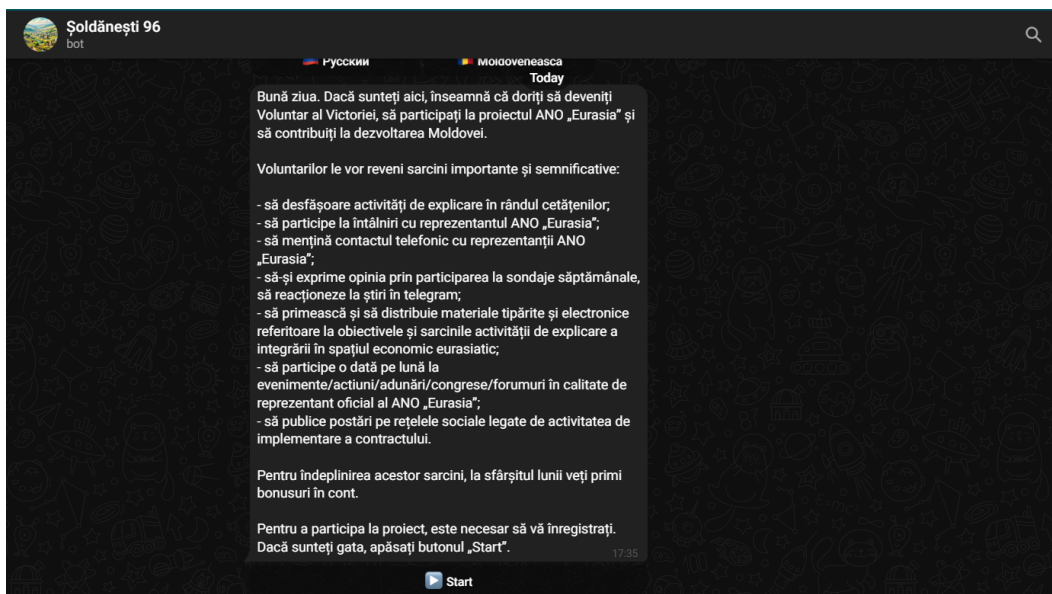

Foto: Unul din boții organizației Eurasia, responsabil de raionul Șoldănești, în care se explică sarcinile pe care le va primi viitorul activist. Una din sarcini prevede ca activistul să publice postări pe rețelele de socializare postări pe care le vor prin intermediul botului.

În total, organizația Eurasia a avut **120 de boți** în toate raioanele Republicii Moldova. Activitatea acestor boți a fost întreruptă pe teritoriul Republicii Moldova de către platforma Telegram în urma solicitării Inspectoratului Național de Investigații de la Chișinău.

Pentru a aduna și mai mulți urmăritori, unele conturi inautentice creează pe Facebook grupuri în care boții rețelei distribuie conținutul propagandistic. Astfel de grupuri sunt sponsorizate prin intermediul reclamelor fără disclaimer, iar textul postărilor este unul neutru pentru ca să poată atrage noii membri. În total, Comunitatea „WatchDog.MD” a reușit să identifice **8 astfel de grupuri**, administrate de conturi inautentice, în care **zeci de boți** postează conținut propagandistic și în susținerea candidaților pro-ruși la alegerile prezidențiale. Pe lângă grupurile create de rețeaua de propagandă, postacii și conturile inautentice distribuie conținut manipulatoriu în toate grupurile din Moldova și cele legate de diasporă, inundând astfel spațiul informatic.

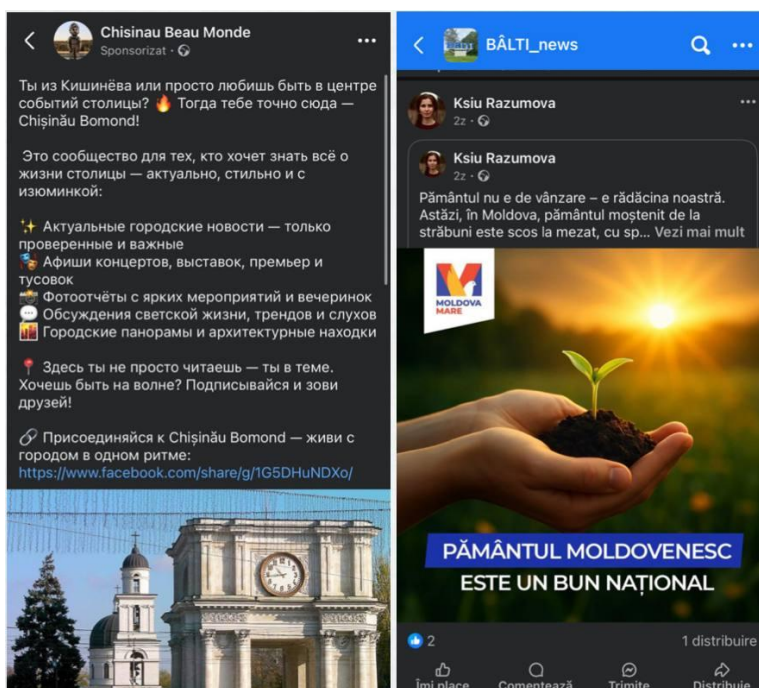

Foto: Pagina „Chisinau Beau Monde” a sponsorizat un anunț neutru care invită utilizatorii să adere la grupul cu același nume. De fapt, link-ul ducea către un grup fake în care se postau materiale propagandistice sau în susținerea politicianilor pro-ruși.

4. CAMPANIILE DE DEZINFORMARE

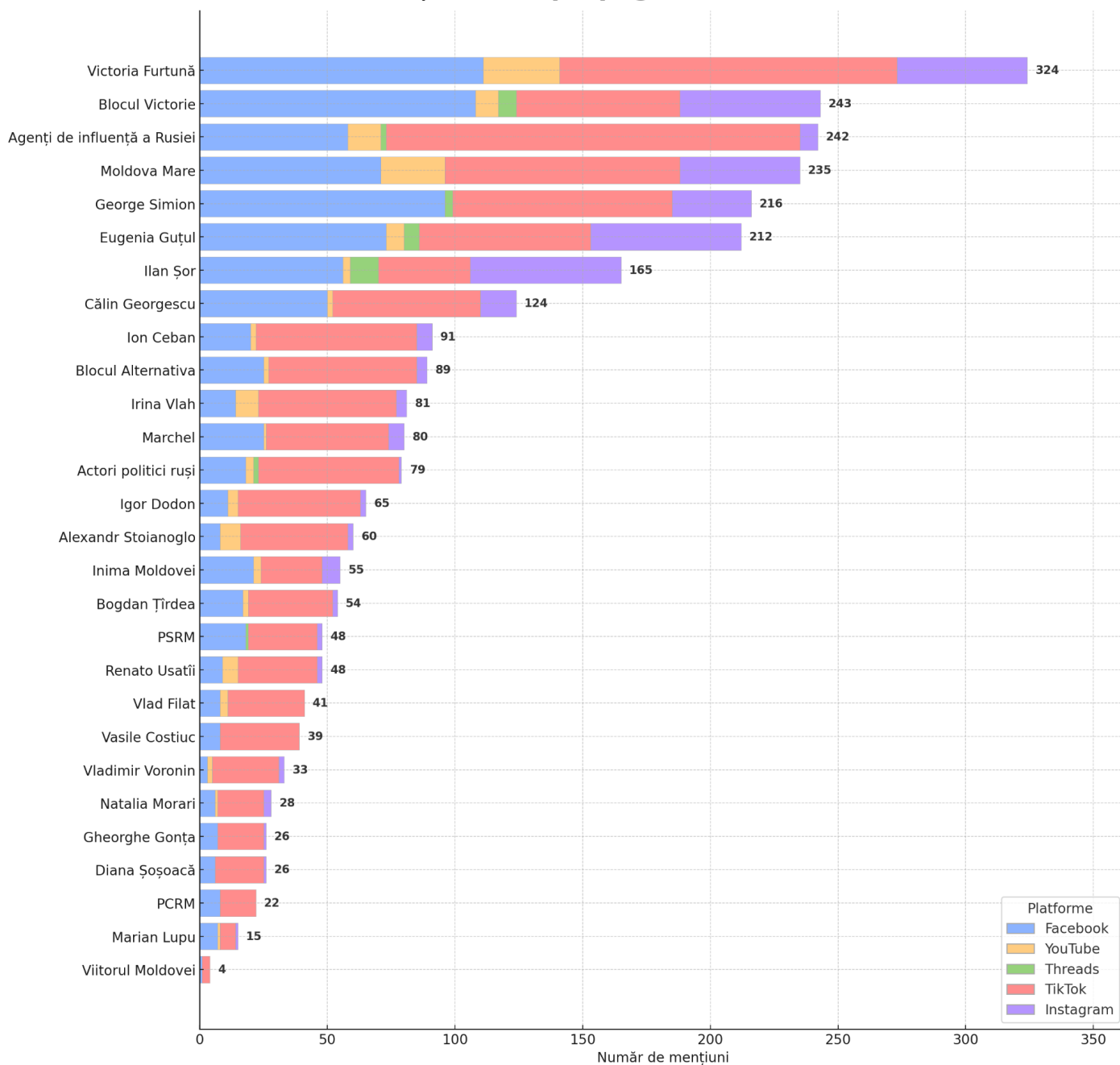
Rețeaua de propagandă rusă din Republica Moldova se axează pe discreditarea parcursului european al Republicii Moldova, a Uniunii Europene, a proceselor democratice și a președintei Maiei Sandu. Mesajele toxice sunt promovate prin intermediul postărilor de tip text, prin imagini și clipuri generate de inteligența artificială sau preluate de la politicienii pro-ruși din Moldova.

Unele conturi sunt utilizate pentru a promova doar mesajele anumitor politicieni pro-ruși din Moldova. Amplificarea mesajelor toxice ale politicienilor afiliați Kremlinului urmărește promovarea imaginii lor atât în rândul electoratului conservator de centru, cât și al celui de stânga.

Analiza conținutului distribuit a arătat că cei mai mediatizați politicieni de rețeaua de propagandă rusă au fost: Victoria Furtună, George Simion, Eugenia Guțul, Ilan Șor, Călin Georgescu, Ion Ceban.

Distribuția mențiunilor despre actorii pro-ruși în rețeaua de propagandă rusă din Moldova

Campanie pentru Victoria Furtună și Moldova Mare

Fosta procuratoare anticorupție, [Victoria Furtună](#), afiliată grupării criminale Șor, a fost menționată de peste 324 de conturi din rețeaua de propagandă rusă. Furtună este bănuită de Procuratura Anticorupție pentru divulgarea unor informații din anchetele gestionate de instituție. În cadrul alegerilor prezidențiale, gruparea criminală Șor i-a organizat lui Furtună [întâlniri cu activiști ai rețelei](#), care [au fost îndemnați](#) s-o voteze pe fosta procuratoare anticorupție în ziua alegerilor prezidențiale.

Victoria Furtună a fost promovată de două tipuri de conturi:

- cele care postează doar conținut despre ea și partidul său „Moldova Mare”;
- conturi care postează mesajele toxice ale opoziției pro-ruse despre UE, integrarea europeană, valorile democratice și Maia Sandu.

Conținutul care o promovează pe Victoria Furtună și Partidul „Moldova Mare” a putut fi identificat pe platforme datorită hashtag-urilor utilizate în descriere. Acest lucru a permis demascarea nu doar a rețelei ce o promovează strict pe Victoria Furtună, dar și a celorlalte conturi care îi promovează pe politicienii pro-ruși cu aceleași mesaje toxice. Pe platforma YouTube, toate conturile anonime care o promovau pe Victoria Furtună și Partidul „Moldova Mare” au fost șterse.

Foto: Discursul Victoriei Furtună de la conferința „Make Europe Great Again” de la Chișinău, la care au participat susținători ai regimului de la Kremlin din Moldova și [țările occidentale](#), distribuit pe Instagram de trei postaci.

Foto: Partidul „Moldova Mare”, condus de Victoria Furtună, promovat pe platforma TikTok de trei postaci.

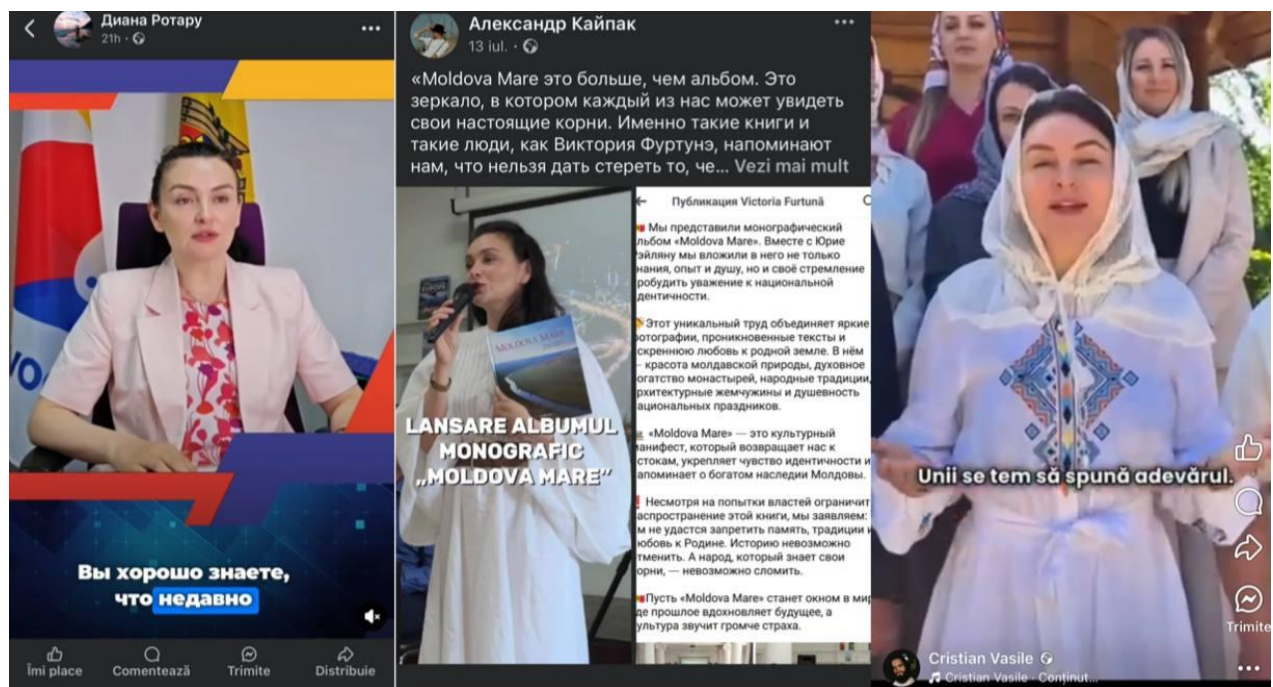

Foto: Victoria Furtună și mesaje sale toxice distribuite pe platforma Facebook de trei postaci.

Pentru a crea aparența unei susțineri populare pentru Victoria Furtună, conturile ce o promovează utilizează clipuri generate de inteligența artificială, prin intermediul aplicației VEED. În aceste

clipuri, personajele generate îndeamnă cetățenii să o susțină pe Furtună și Partidul „Moldova Mare”, lansând falsuri despre UE, Maia Sandu și procesele democratice din Republica Moldova.

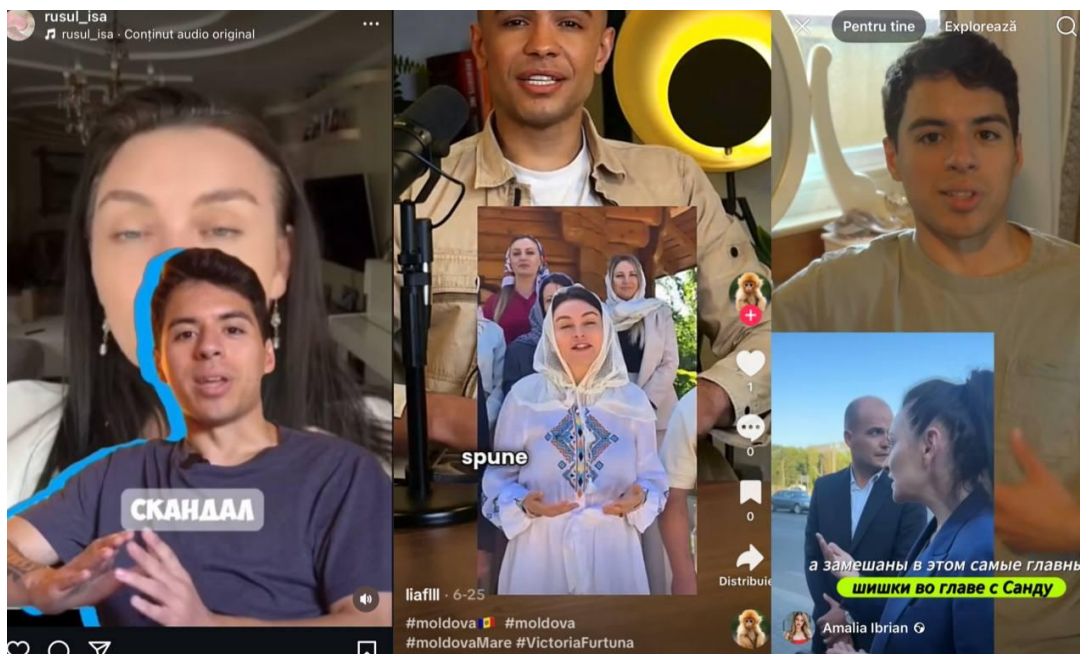

Foto: Clipuri cu avatare IA generate de aplicația VEED, care o promovează pe Victoria Furtună, Partidul „Moldova Mare”.

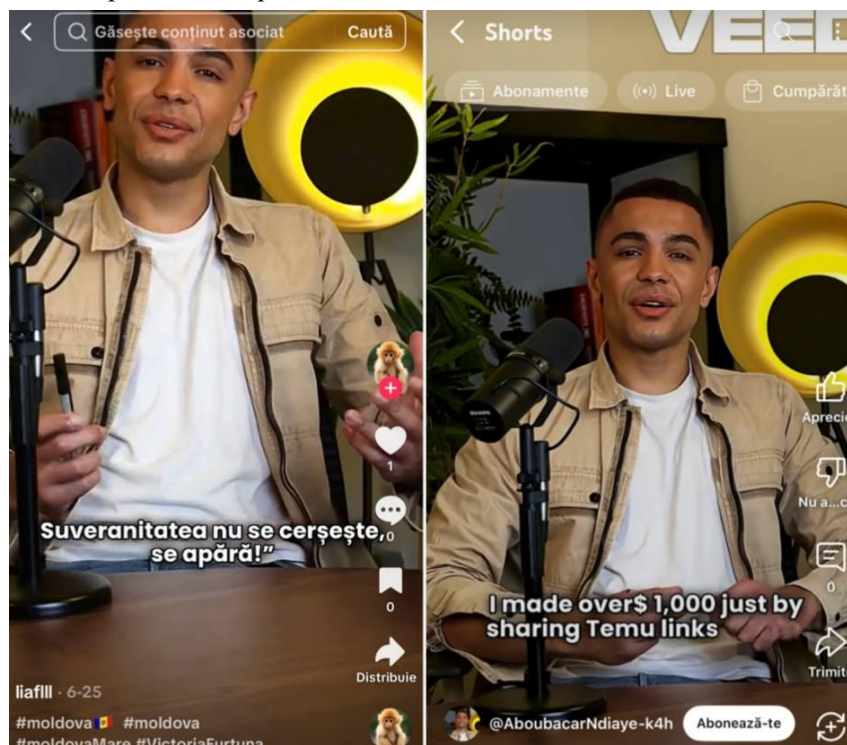

Foto: Avatarul IA utilizat în promovarea Victoriei Furtună și a Partidului „Moldova Mare”, identificat într-un clip test pe YouTube care ar promova platforma chineză Temu. În colțul din dreapta sus se poate observa și logo-ul aplicației VEED, care lipsește din primul clip, ceea ce arată că videoul a fost editat.

Campanie pentru Călin Georgescu și George Simion

Respingerea candidaturii lui [Călin Georgescu](#) la alegerile prezidențiale din România a fost unul din evenimentele larg mediatizate de către rețeaua de propagandă rusă pe platformele de socializare din Republica Moldova. Conturile care promovau la acel moment doar politicienii locali s-au activizat brusc să lanseze falsuri despre faptul că în „România se încalcă procesele democratice și că se pregătește fraudarea alegerilor” și că „în Republica Moldova alegerile parlamentare se vor frauda după modelul românesc”.

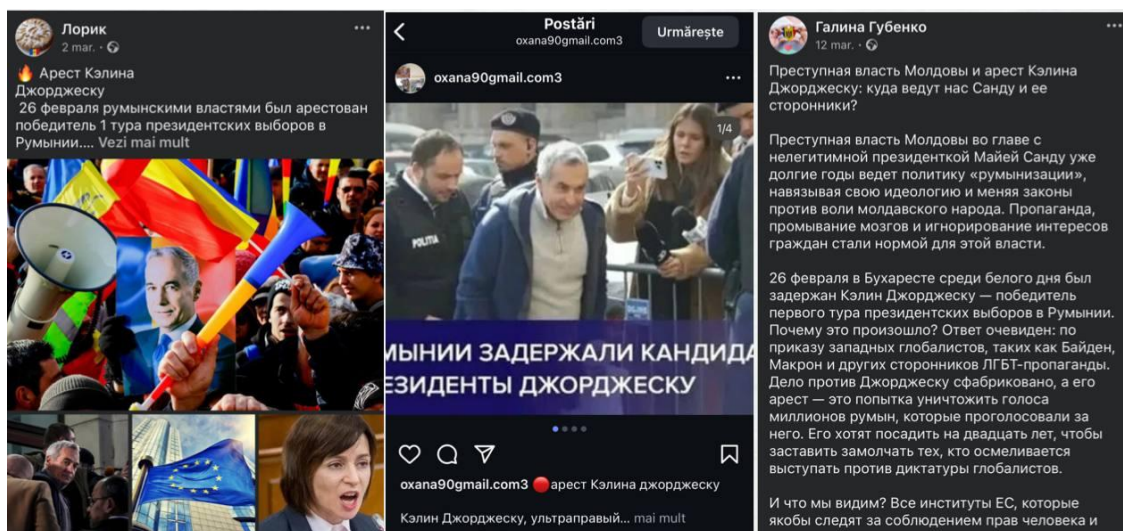

Foto: Postări în susținerea lui Călin Georgescu după ce [a fost reținut de autoritățile de la București](#) pentru acțiuni împotriva ordinii constituționale, instigare publică și fals în declarații legate de finanțarea campaniei electorale.

În același timp, mesajele că în România s-ar frauda alegerile, iar excluderea lui Georgescu din cursă ar fi ilegală, au fost promovate și de politicieni pro-ruși de la Chișinău.

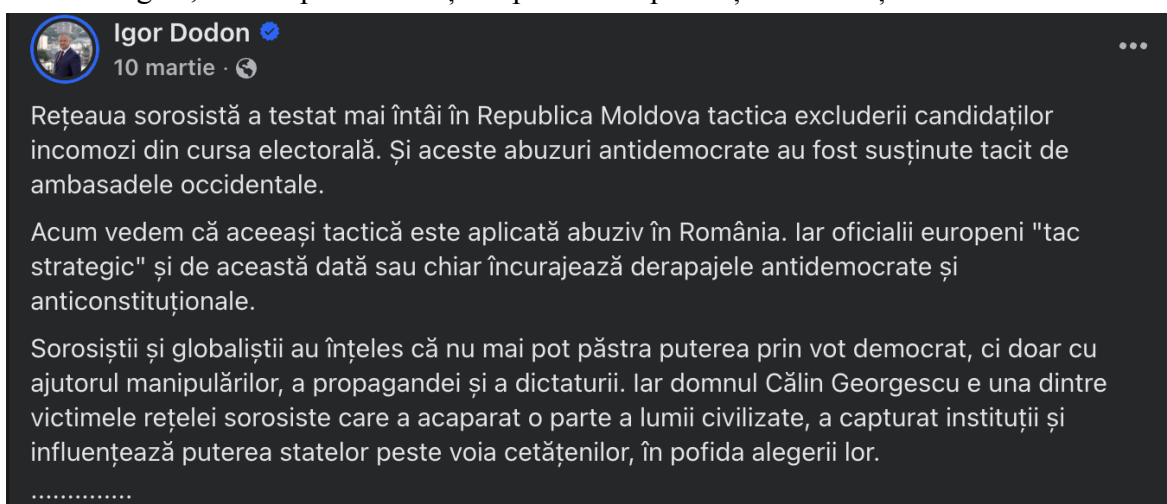

Foto: Liderul socialiștilor din Moldova, Igor Dodon, condamnă excluderea lui Călin Georgescu din cursa pentru funcția de președinte al României. Ca și în cazul rețelei de propagandă, Dodon promovează falsul că alegerile parlamentare din Republica Moldova vor fi fraudate după modelul românesc.

După victoria lui George Simion în primul tur al alegerilor prezidențiale din 5 mai 2025, rețeaua rusească de propagandă a început masiv să-l promoveze pe acesta în Republica Moldova. Astfel, Moscova încerca să popularizeze în Republica Moldova curentul extremist-suveranist după modelul de succes din România.

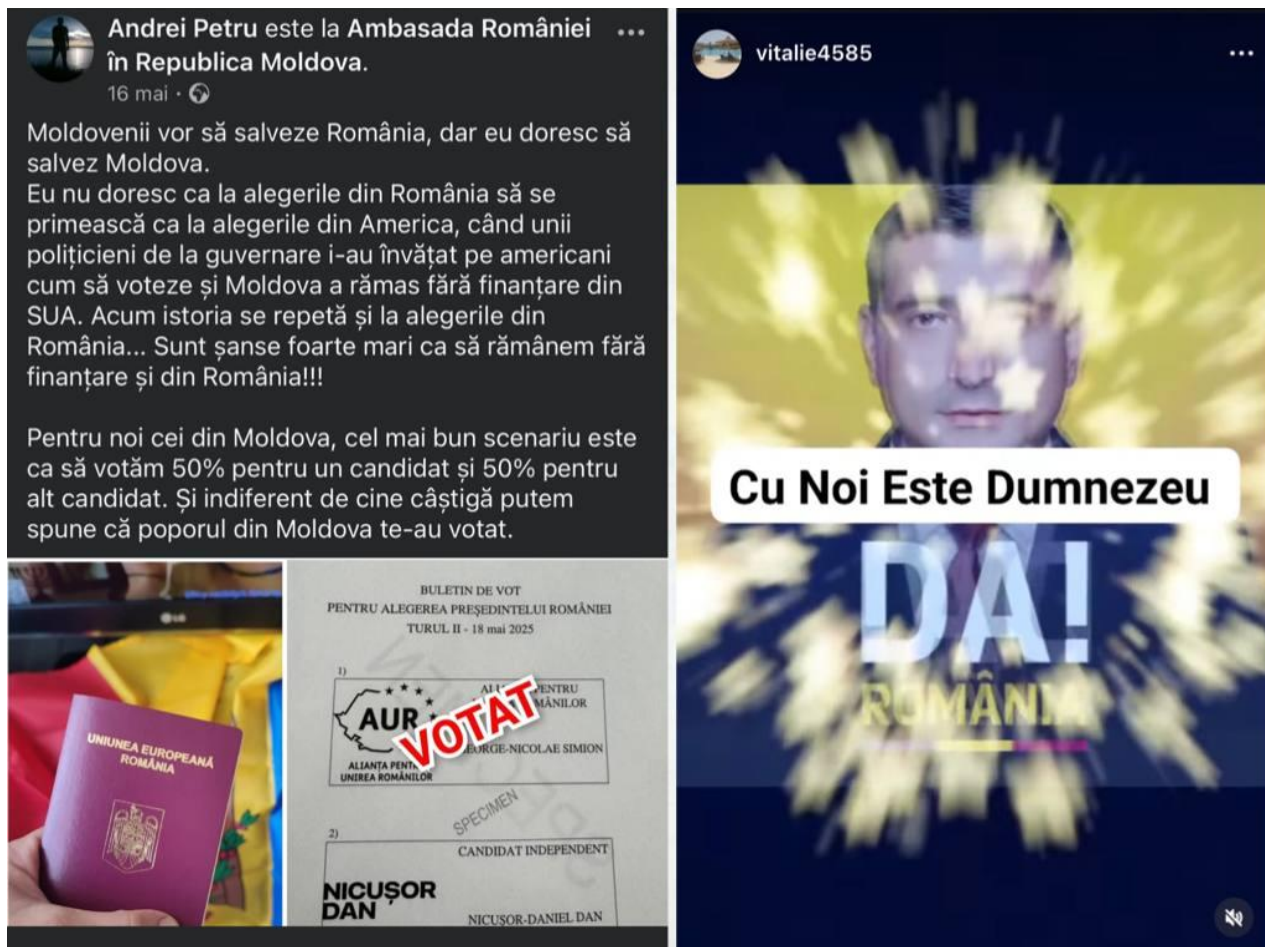

Foto: Postacii din rețea îndeamnă moldovenii să voteze pentru George Simion în turul 2 al alegerilor prezidențiale din România. Unii din ei promovau sperietoarea că Moldova va rămâne fără susținerea financiară a României dacă Simion va ajunge președinte, iar moldovenii vor vota împotriva lui.

Înfrângerea lui Simion în turul doi al alegerilor prezidențiale a dus la promovarea falsului că „scrutinul electoral a fost fraudat cu ajutorul Maiei Sandu și al diasporei moldovenești”. Astfel, în societatea românească a fost cultivat sentimentul de ură față de Republica Moldova, autoritățile acesteia și față de diaspora moldovenească cu cetățenie română. Drept urmare, George Simion [a ieșit cu un apel](#) în care îndeamnă cetățenii moldoveni să voteze la alegerile parlamentare împotriva Maiei Sandu și a PAS. Mesajul lui Simion a fost amplificat în Republica Moldova de către rețeaua de propagandă rusă. Practic, Simion a dezvăluit planul rușilor de a aduna 100.000 de voturi în diasporă împotriva Maiei Sandu și a guvernării PAS, voturi care ar putea înclina balanța alegerilor.

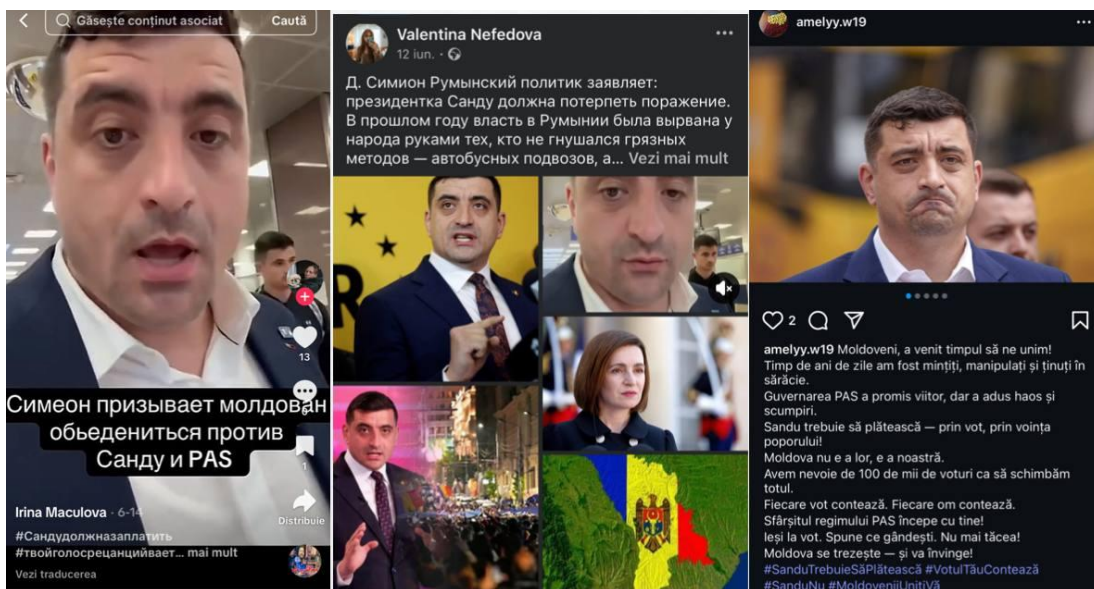

Foto: Postacii din rețea distribuie mesajul extremistului George Simion în care îndeamnă moldovenii să voteze la alegerile parlamentare din 28 septembrie împotriva Maiei Sandu și a guvernării PAS.

În același timp, are loc discreditarea României în Republica Moldova. Principalul fals promovat ar fi că „România se implică în alegerile din Moldova, deoarece Nicușor Dan trebuie să-i întoarcă Maiei Sandu datoria pentru sprijinul la alegerile prezidențiale din România”. Astfel, se încearcă mobilizarea electoratului pro-rus, care crede în falsurile că România dorește să anexeze Republica Moldova, și totodată să amplifice disputa dintre români și moldoveni că s-ar implica în treburile interne ale celor două state.

Foto: Falsul că România se implică în alegerile din Republica Moldova, promovat pe mai multe platforme ale rețelei de propagandă.

Campanie pentru Alexandr Stoianoglo la alegerile prezidențiale din 2024

La alegerile prezidențiale din 2024, rețeaua de propagandă, care abia își crease infrastructura, a început să promoveze activ candidații pro-ruși, cum ar fi Irina Vlah și Alexandr Stoianoglo.

Foto: Clipuri video care îi promovează pe candidații la funcția de președinte al Republicii Moldova, Irina Vlah și Alexandr Stoianoglo.

Miza Moscovei la alegerile prezidențiale a fost candidatul Alexandr Stoianoglo. În acest sens, mai multe conturi pe YouTube și TikTok au promovat conținut care îl favorizează pe Alexandr Stoianoglo. În unul din [clipurile analizate](#), Stoianoglo a fost prezentat drept „președintele care nu va admite ca Moldova să fie implicată în războiul dintre Rusia și Occident”. În alte clipuri, a fost promovat mesajul propagandei ruse că „diaspora moldovenească din Occident nu trebuie să decidă soarta țării”.

Foto: Clipuri video care îl promovează pe Alexandr Stoianoglo pe TikTok și YouTube în timpul campaniei pentru alegerile prezidențiale.

După înfrângerea lui Stoianoglo în turul doi al alegerilor prezidențiale, propaganda rusă a promovat activ falsurile că „Maia Sandu a pierdut alegerile în interiorul țării”, „Maia Sandu nu este un președinte popular”, „Alegerile au fost fraudate” și că „Maia Sandu a câștigat alegerile și referendumul datorită diasporei”.

Foto: Clipuri video în care se lansează falsuri că alegerile prezidențiale din 2024 „au fost fraudate de președinta Maia Sandu”.

Paralelele cu mesajele după înfrângerea lui George Simion la alegerile prezidențiale din România, care tot a declarat că acelea au fost fraudate, sunt evidente. În plus, observăm și de ce George Simion încearcă să întreprindă acțiuni în diaspora moldovenească din Occident pentru a aduna cele 100 de mii de voturi împotriva PAS și Maiei Sandu.

Campanie pentru gruparea Șor

Oligarhul fugar Ilan Șor și gruparea pe care o conduce sunt și ei promovați activ de către rețeaua de propagandă rusă pe platformele sociale. Ca și în cazul Victoriei Furtună, gruparea criminală Șor este promovată de două tipuri de conturi:

- cele care postează doar conținut despre el și gruparea pe care o conduce;
- conturi care postează mesajele toxice ale opoziției pro-ruse despre UE, integrarea europeană, valorile democratice și Maia Sandu.

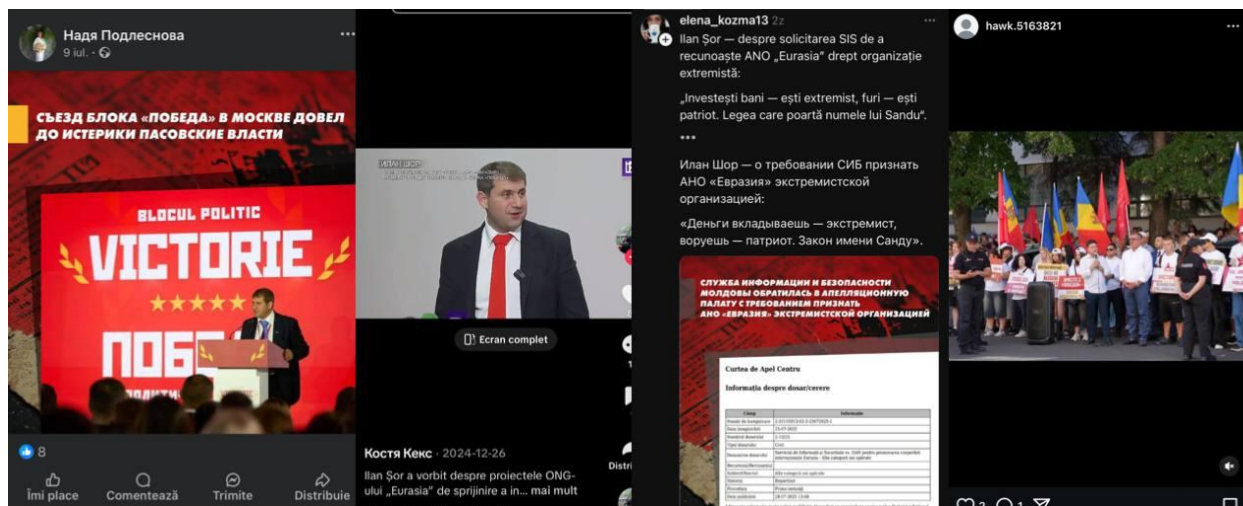

Foto: Gruparea criminală Șor promovată de postaci pe platformele Facebook, TikTok, Threads și Instagram.

Gruparea Șor promovează deschis narațiunile propagandei ruse despre Uniunea Europeană, procesele democratice din Republica Moldova și președinta Maia Sandu. Mesajele acestei grupări sunt cele mai toxice în comparație cu alți actori pro-ruși din Moldova, scopul ei fiind distragerea atenției publice de la alte subiecte politice și deturnarea discursului public. Totodată, manipulările lansate de gruparea Șor au ca scop dezbinarea societății, semănarea neîncrederii în autorități și a fricii a unui eventual război cu Federația Rusă, în caz că cetățenii vor alege opțiunea pro-europeană la parlamentare.

Cele mai manipulate subiecte de către gruparea condusă de Ilan Șor sunt legate de:

- *Procesul de judecată a bașcanei Găgăuziei, Eugenia Guțul;*
- *Procesul de aderare la UE a Republicii Moldova;*
- *Situația din sectorul energetic;*

- *Relațiile Republicii Moldova cu NATO;*
- *Relațiile Republicii Moldova cu Federația Rusă;*
- *Închiderea posturilor TV afiliate grupării Șor.*

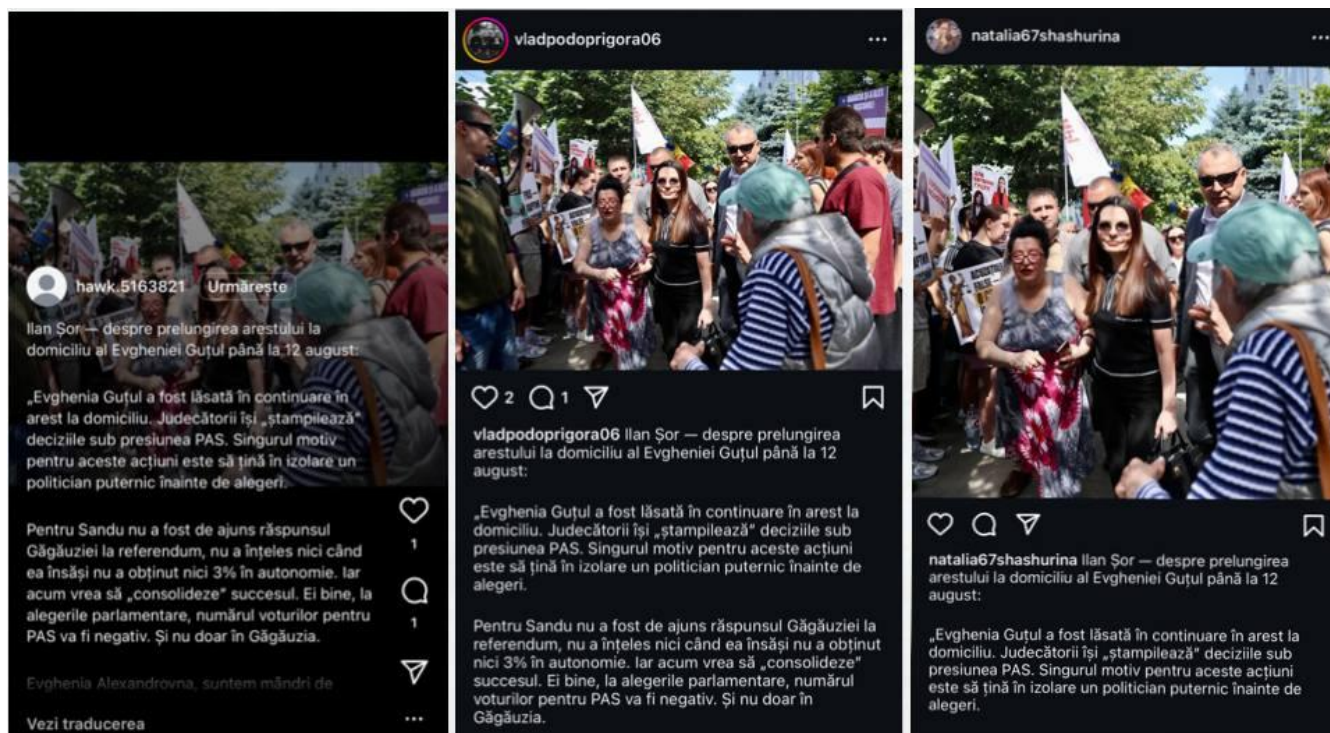

Foto: Conturi inautentice pe Instagram distribuie postarea lui Ilan Șor despre prelungirea arestului Eugeniei Guțul. Textul este preluat integral de pe canalul de Telegram al lui Ilan Șor și nu a suferit nici o modificare.

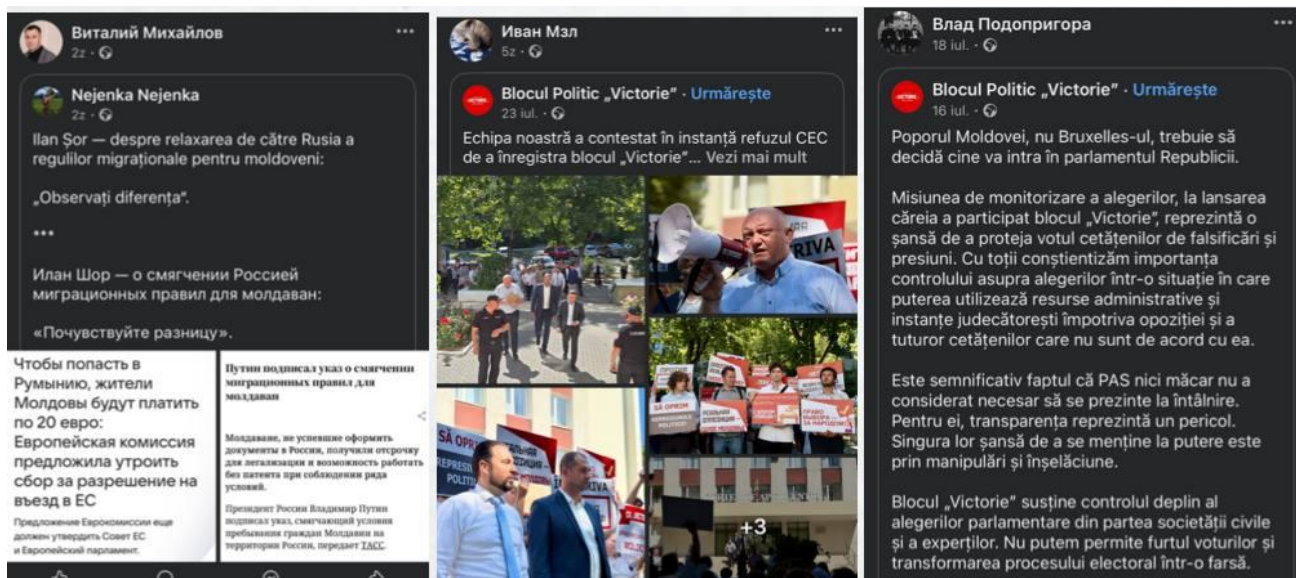

Foto: Postaci care distribuie textele postărilor lui Ilan Șor de pe Telegram sau postările paginii Blocului Victorie, condus de oligarhul fugar de la Moscova.

Mesajele anti-UE și anti-Maia Sandu ale pretinșilor pro-europeni amplificate de rețeaua de propagandă rusă

Un alt aspect în războiul hibrid al Federației Ruse împotriva Republicii Moldova îl reprezintă așa-numiții politicieni pro-europeni, care au, de fapt, legături cu Kremlinul și grupările oligarhice.

Unul din aceste active politice al Federației Ruse îl reprezintă primarul de Chișinău, Ion Ceban, și Blocul Alternativa, din care fac parte fostul premier Ion Chicu, fostul procuror general Alexandr Stoianoglo și fostul ideolog al regimului Voronin, Mark Tkaciuk. Atunci când Ceban sau Blocul Alternativa ies cu critici publice în adresa guvernării PAS și Maiei Sandu, rețeaua de propagandă rusă preia și distribuie mesajele lor. Scopul promovării criticilor din partea lui Ceban și a Blocului Alternativa este de a prezenta pro-europenilor o momeală pe care să o voteze la alegerile parlamentare.

Foto: Clipuri și postări de pe pagini anonime care distribuie criticile lui Ion Ceban și a Blocului Alternativa despre guvernarea PAS.

Apogeul distribuirii mesajelor toxice din partea lui Ion Ceban a fost atins când primarul „[interzis](#) marșul comunității LGBT la Chișinău”. Deși această decizie a fost una ilegală, mesajul lui Ceban a fost preluat masiv de rețeaua de propaganda rusă, prezentându-l drept un apărător al așa-numitor valori tradiționale.

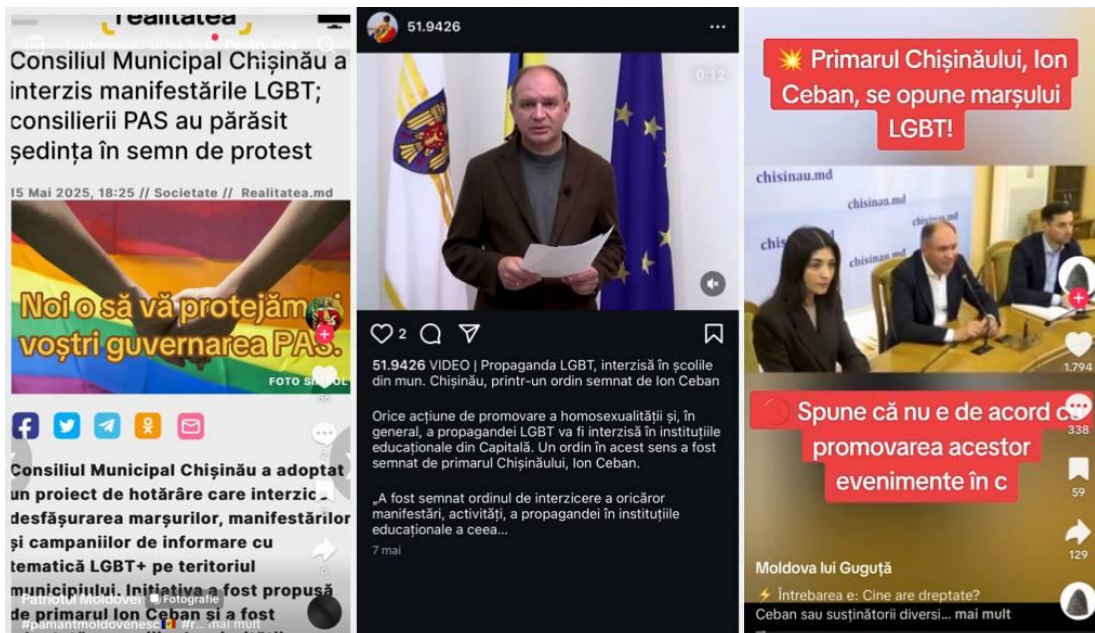

Foto: Mesajul lui Ceban de a interzice marșul și „propaganda LGBT în școlile din Chișinău” distribuit de rețeaua de propagandă rusă în Moldova.

Ca și în cazul Victoriei Furtună și al grupării criminale Șor, Ion Ceban și Blocul Alternativa sunt promovați aparte și de o serie de conturi pe TikTok, care nu distribuie alte voci critice în adresa PAS și a Maiei Sandu. Unele clipuri video de pe acele conturi sunt citite în rusă de o voce generată de inteligența artificială. În descrierea acelor conturi, nu apare că ar fi afiliate Blocului Alternativa sau vreunui partid component.

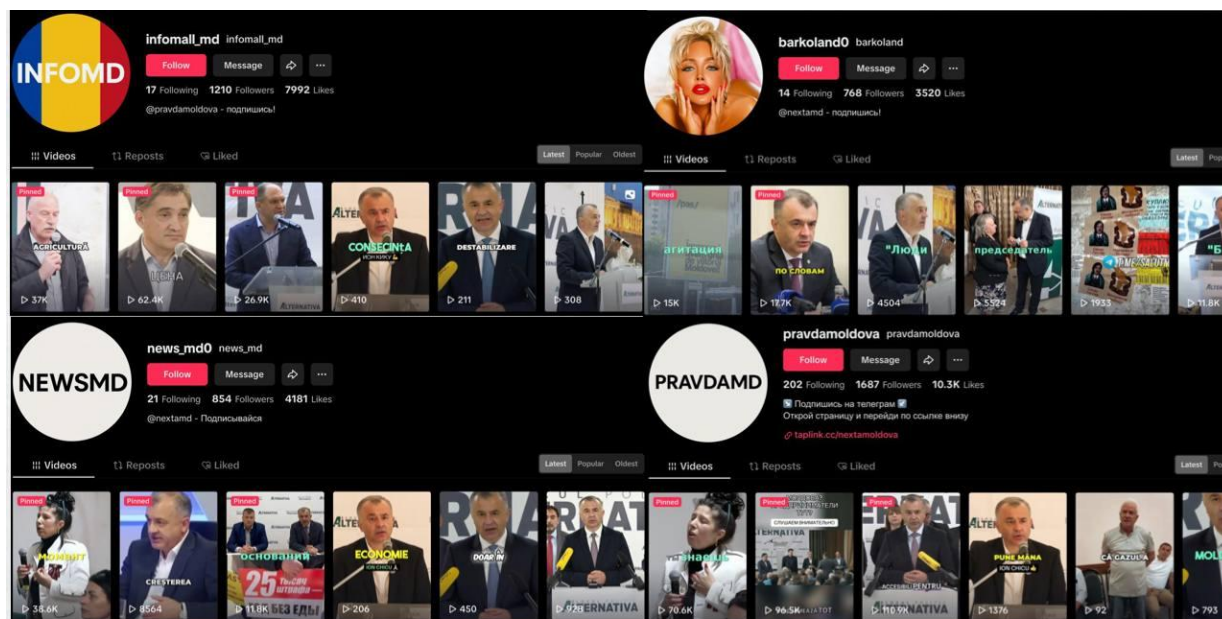

Foto: Conturi anonime de TikTok care distribuie clipuri video cu liderii Blocului Alternativa. Clipurile postate sunt identice pe toate conturile depistate. În descriere, niciun cont nu scrie că ar fi afiliat Blocului Alternativa și că ar avea o conexiune cu un portal anonim Nexta.MD.

Pe lângă postări cu Blocul Alternativa și liderii acestuia, unele conturi distribuie direct materialele postate oficial pe conturile formațiunii politice și a membrilor săi. Astfel, mai t multe conturi pot să distribuie în același timp conținut creat de membri ai Blocului Alternativa, televiziunile lui Ilan Șor, conținut umoristic, falsuri despre istoria Moldovei, critici la adresa Maiei Sandu și laude la adresa Eugeniei Guțul.

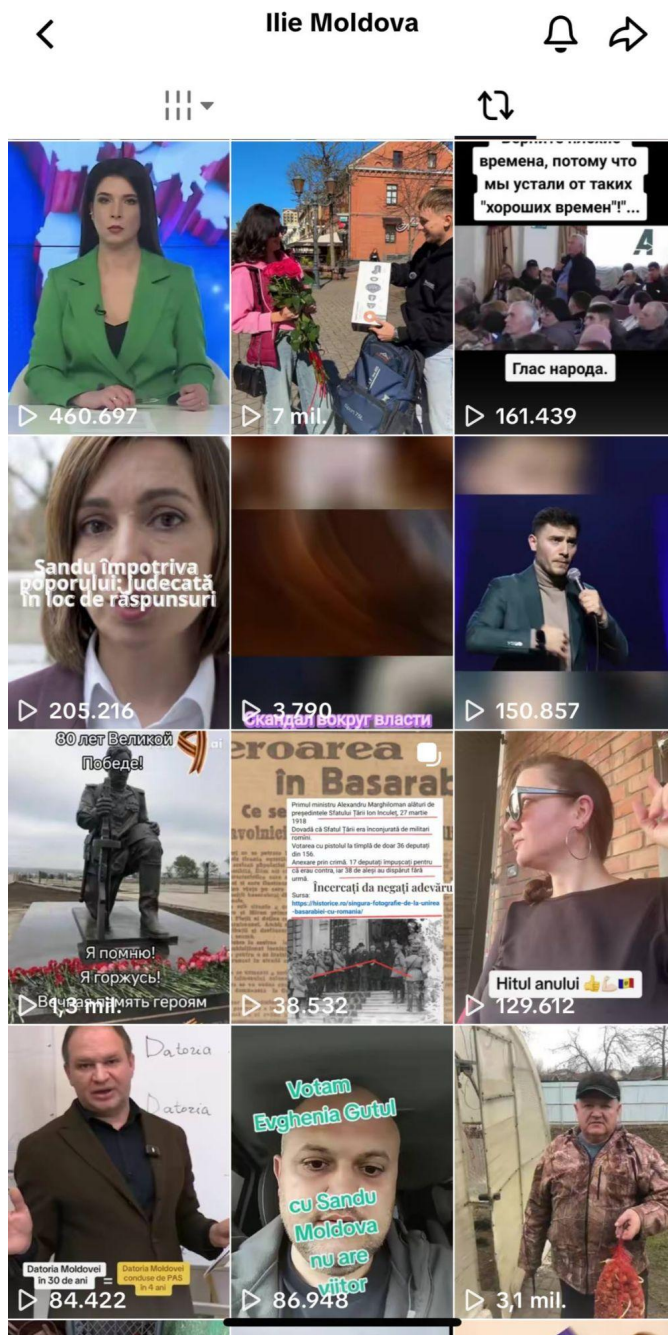

Foto: Contul Ilie Moldova redistribuie simultan postări de pe contul lui Ion Ceban, conținut umoristic, conținut care falsifică istoria Moldovei în perioada sovietică, și clipuri în care este elogiată Eugenia Guțul.

Alți așa-numiți pro-europeni care au fost distribuiți de rețeaua de propaganda rusă sunt, spre exemplu, liderul Partidului Democrația Acasă, [afiliat Partidului AUR din România](#), și fostul premier Vlad Filat. Cei doi au avut rolul de arunca în spațiul public falsuri despre integrarea europeană, alegerile din România, procesele democratice din Moldova și critici în adresa Maiei Sandu.

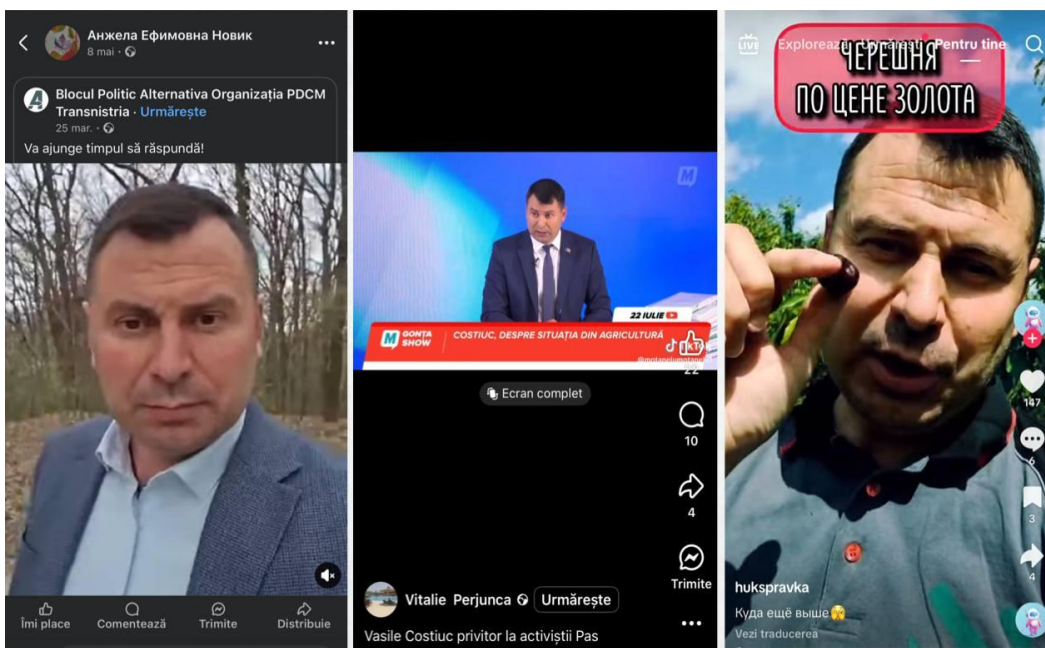

Foto: Clipuri cu Vasile Costiuc distribuite de rețeaua de propagandă rusă. În primul clip, Costiuc a fost distribuit de pagina Blocului Alternativa pe regiunea transnistreană.

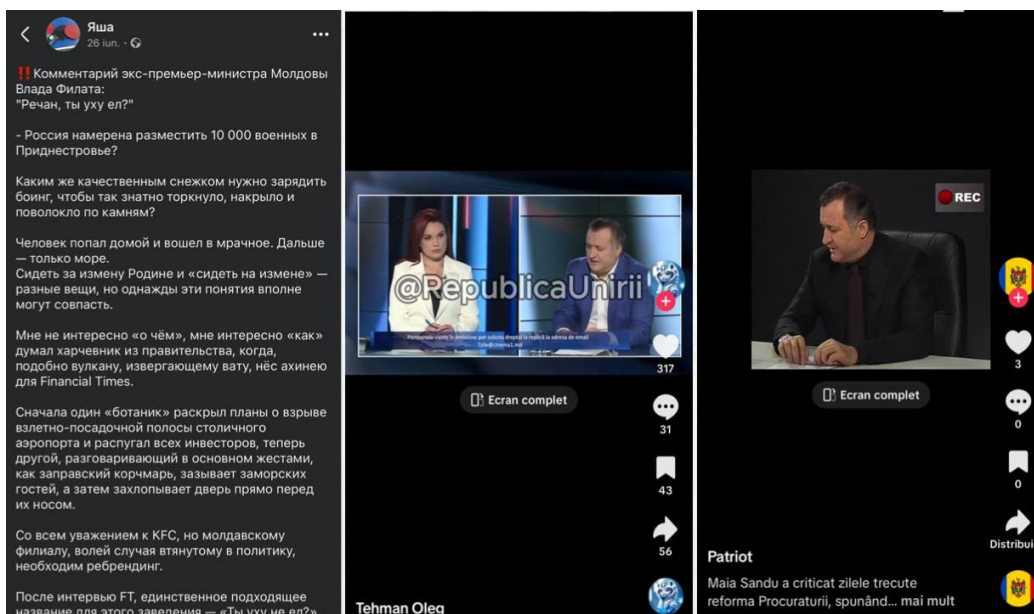

Foto: Postări și clipuri cu Vlad Filat distribuite de rețeaua de propagandă rusă pe platformele Facebook și TikTok.

Rolul bisericii ortodoxe în diseminarea mesajelor toxice privind valorile europene

În timpul campaniei pentru alegerile prezidențiale și referendumului pentru integrare europeană din 2024, Biserica Ortodoxă din Moldova, afiliată Patriarhiei de la Moscova, a fost utilizată activ de Kremlin pentru a influența rezultatele celor două scrutine. Pe lângă [funcția de cărauși](#) pentru banii către activiștii și partidele lui Șor, preoții de la Mitropolia Moldovei au avut rolul și de propagandiști locali ai narativelor pro-ruse și anti-UE. Unii preoți afiliați Patriarhiei Ruse au fost surprinși de jurnaliști făcând [propagandă anti-UE în timpul slujbelor](#) religioase.

Un rol important de propagandist al Kremlinului în cadrul Mitropoliei Moldovei îl are Episcopul de Bălți și Fălești, Marchel, care l-a susținut deschis la alegerile prezidențiale din [2016](#) și 2020 pe Igor Dodon, iar în [2024](#) a făcut campanie pentru Victoria Furtună. În perioada pandemiei, Marchel a fost promotor activ [al falsurilor despre vaccinul](#) anti-COVID și procesului de vaccinare.

Astăzi, Marchel este folosit de rețeaua de propaganda rusă ca promotor al falsurilor că Biserica Ortodoxă din Moldova ar fi persecutată de Maia Sandu și guvernarea PAS.

Foto: Campanie în susținerea lui Marchel, organizată de rețeaua rusească, după ce acesta [nu a reușit](#) să ajungă la avionul ce zbura spre Tel Aviv în ajunul Paștelui. Episcopul a acuzat guvernarea că i-ar fi pus impedimente ca să nu poată aduce Focul Haric în Moldova.

Pe lângă campaniile de victimizare a Bisericii Ortodoxe din Moldova, rețeaua rusească a distribuit în ziua marșului LGBT imagini precum că mai mulți enoriași ar fi supuși violenței din partea polițiștilor ce asigurau siguranța, deoarece nu susțin desfășurarea evenimentului. Propaganda rusă a prezentat ciocnirile drept un atac al guvernării asupra valorilor creștine și familiei tradiționale.

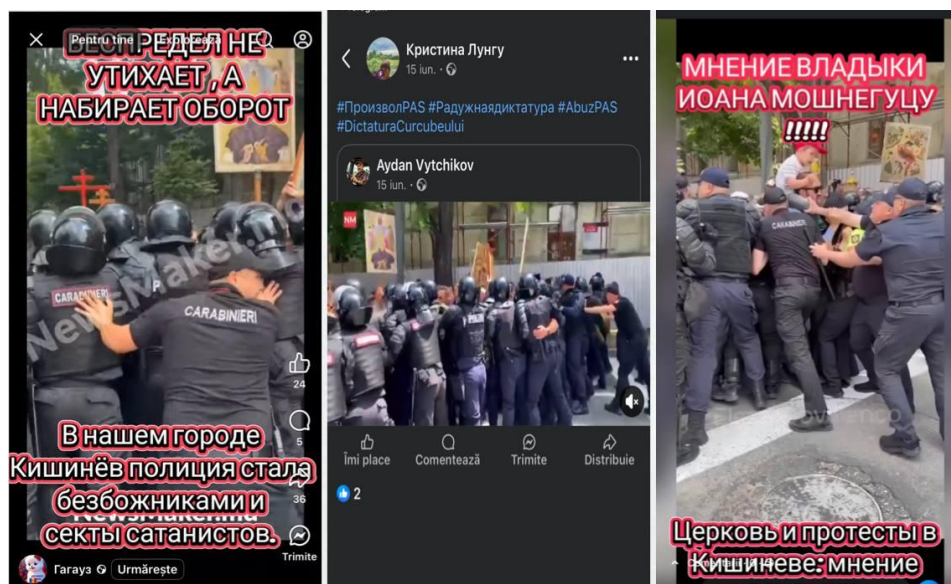

Foto: Postacii rețelei de pe Facebook, distribuie clipuri video cu ciocnirile dintre polițiști și enoriași ai Bisericii Ortodoxe din Moldova în timpul marșului comunității LGBT. Autorii scriu în titluri că „Poliția a devenit parte a sectei sataniștilor” și că ar utiliza forța la comanda PAS.

Anexele externe ale rețelei de propagandă din Republica Moldova

Pentru a discredita imaginea Republicii Moldova în extern și a promova candidații pro-ruși de la alegerile parlamentare, Kremlinul utilizează și anexele din alte rețele create la nivel european, în mod special pe cele din România conectate la Partidul AUR. Astfel, aceste conturi promovează falsuri că Maia Sandu și Republica Moldova ar fi fraudat alegerile prezidențiale din România, promovând în același timp figuri politice precum Victoria Furtună și Vasile Costiuc.

Foto: Conturi ale rețelei de propagandă AUR distribuie clipuri cu bloggerul Sergiu Ungureanu, politicianii Vasile Costiuc și Victoria Furtună, în care o acuză pe Maia Sandu că fraudează alegerile din România.

În rețeaua rusă de propagandă pentru Germania, Maia Sandu [a fost criticată](#) pentru că „*poartă lucruri scumpe, în timp ce moldovenii trăiesc în sărăcie*”. Alt cont identificat [a promovat falsul](#) că Moldova s-ar găti de război cu Rusia în Transnistria. Potrivit sursei, „*specialiștii din armata germană ar fi venit la Chișinău să gătească armata moldovenească pentru conflictul cu Rusia*”.

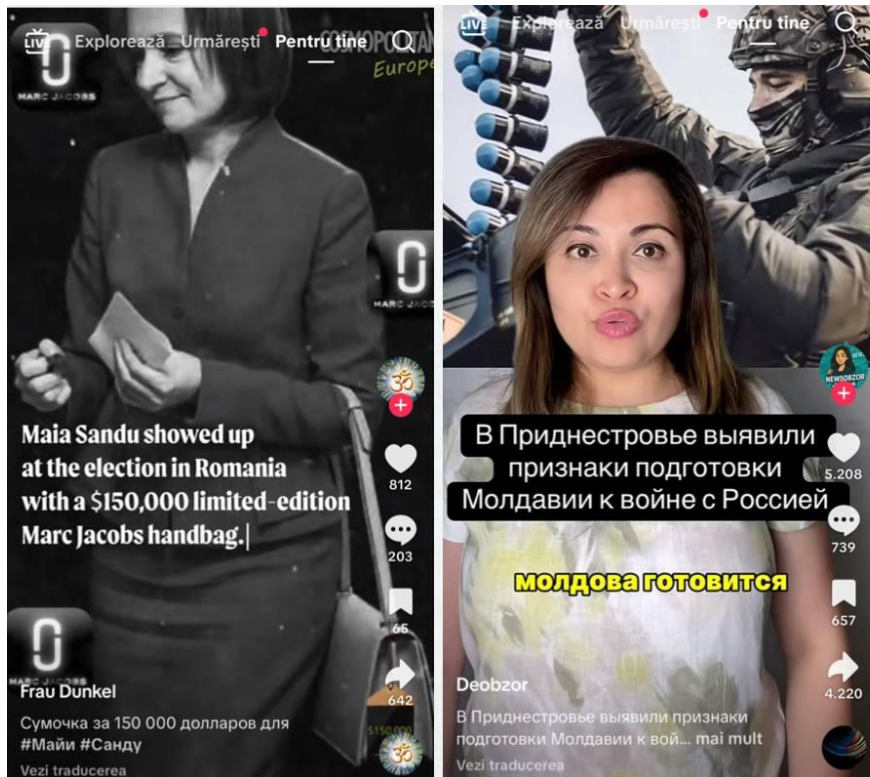

Foto: Primul cont distribuie falsul că „Maia Sandu s-ar îmbrăca în haine scumpe în timp ce poporul trăiește în sărăcie”. Al doilea cont distribuie falsul că „armata germană ar pregăti Moldova de un eventual cu Rusia în regiunea transnistreană”.

Astfel de conturi țintesc în primul rând diaspora moldovenească din Europa, iar discreditarea Maiei Sandu și promovarea falsului că Moldova s-ar găti pentru război cu Rusia, ar trebui să-i îndemne pe moldoveni să nu voteze la alegeri o guvernare pro-europeană.

5. CONCLUZII

În pragul unor alegeri decisive, Republica Moldova se confruntă cu una dintre cele mai bine organizate campanii de dezinformare de Federația Rusă din ultimii ani. Campaniile de dezinformare, concentrate în perioada electorală dintre septembrie 2024 și iulie 2025, au vizat discreditarea parcursului european al Moldovei, a Uniunii Europene, a proceselor democratice și a președintelui Maia Sandu, promovând simultan candidați și partide afiliate Kremlinului.

Această campanie nu este spontană și nici haotică. Este o acțiune organizată, coordonată, finanțată și adaptată tehnologic, cu scopul clar de a influența rezultatele alegerilor din toamnă și de a deraia Republica Moldova din calea spre aderarea la UE.

Spre deosebire de campaniile din anul trecut, când Kremlinul utiliza doar deepfake-uri cu Maia Sandu, anul acesta s-a recurs la deepfake-uri cu persoane simple, care promovează un candidat favorabil Kremlinului. Astfel de exemple la moment au fost identificate doar în cazul Victoriei Furtună, însă nu excludem că vor fi utilizate în favoarea altor candidați afiliați Kremlinului.

Frica de un eventual război cu Federația Rusă în regiunea transnistreană este amplificată la maxim de rețeaua identificată. Astfel, orice vizită a militarilor din statele partenere sau exercițiile comune cu state NATO, este interpretată de propagandă drept o pregătire de război.

Implicarea rețelei de propagandă AUR din România indică faptul că Rusia a găsit breșa în care să lovească pentru a înrăutăți relațiile dintre Chișinău și București. Astfel, rețelei AUR îi revine să atace moldovenii și să o învinovățească pe Maia Sandu pentru înrăutățirea relațiilor dintre cele două state. La Chișinău, Igor Dodon, care este un românofob deschis, o acuză pe Maia Sandu că „a stricat relațiile dintre două popoare frățești”.

Mediatizare așa-numitelor atacuri asupra Bisericii Ortodoxe din Moldova din partea PAS și a Maiei Sandu, urmărește drept scop detașarea electoratului conservator de această guvernare și aducerea acestor alegători în albia Blocului Electoral Patriotic, condus de Igor Dodon. Totodată, observăm că pe sentimentele religioase joacă și Blocul Alternativa cu Ion Ceban, care sunt promovați de către Kremlin drept conservatori pro-europeni.

Gruparea criminală Șor și Victoria Furtună au rolul de a părea drept cei mai excentrici în această campanie electorală. Scopul este de a umple spațiul mediatic cu scandaluri și de a-i prezenta drept moderați în fața alegătorului pe cei de la Blocul Alternativa și Blocul Electoral Patriotic.

Cele 910 conturi identificate până în prezent reprezintă doar un segment dintr-o rețea mult mai extinsă, care poate ajunge la zeci de mii de entități folosite pentru operațiuni similare în alte state europene, inclusiv România, cum am și demonstrat în exemplele de mai sus.

Comunitatea „WatchDog.MD” urmează să raporteze întreaga rețea către platformele META, TikTok și YouTube, care au responsabilitatea de a interveni prompt și eficient pentru a bloca instrumentele digitale utilizate de persoane și organizații aflate sub sancțiuni internaționale și implicate în destabilizarea Republicii Moldova

6. METODOLOGIE

Scopul monitorizării

Scopul analizei a fost de identifica rețeaua de propagandă rusă care țintește Republica Moldova pe platformele YouTube, Instagram, Facebook, TikTok și Threads, precum și de a identifica narativele de dezinformare și politicienii pro-ruși promovați în campania pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie.

Obiectivele monitorizării

Ținând cont de scopul propus, exercițiul de monitorizare are următoarele obiective:

- Identificarea conturilor ce promovează și distribuie conținutul manipulatoriu pe platformele YouTube, Instagram, Facebook, TikTok și Threads;
- Clasificarea tipurilor de conturi utilizate după definițiile descrise în metodologie;
- Identificarea personajelor politice și subiectele pe care rețeaua încearcă să le discrediteze;
- Analiza campaniilor de promovare a narativelor propagandei ruse de către politicienii afiliați Kremlinului;
- Compararea rețelei din Republica Moldova cu cea din România în timpul alegerilor prezidențiale din anii 2024.
- Identificare conexiunilor cu rețeaua de propagandă a Partidului AUR din România, dar și rețelele de propagandă rusă din alte state membre UE.

Definiții

Pentru a clasifica tipurile de conturi utilizate de rețeaua de propagandă rusă pe teritoriul Moldovei au fost atribuite următoarele definiții:

- **Boți** - Conturi false, automatizate, care postează/comentează în masă mesaje identice sau aproape identice. Aceștia au fost identificați doar pe platforma Facebook.
- **Conturi inautentice** - profile ce distribuie postările politicienilor pro-ruși, clipuri generate sau dublate de către inteligența artificială. Aceste profile nu sunt automatizate, iar conținutul postat nu este alterat de către aceste conturi. În metodologia U.S. Cyber Commands aceștia sunt numiți „**Cyborks**”, persoane reale care preiau un bot pentru a contracara comentariile despre povestea falsă.
- **Postaci** - profile sau conturi ale unor persoane reale, care distribuie în mod coordonat pe Facebook și TikTok materialele postate de conturile inautentice, a politicienilor pro-ruși. Aceste profile alterează conținutul mediatic pe care îl postează pentru ca platformele să nu perceapă un comportament inautentic. Un postac poate gestiona mai multe profile în același timp pe Facebook, TikTok, Threads și Instagram.
- **Grupuri capcană** - grupuri false create de profile inautentice pentru ca boții de pe Facebook să distribuie materialele postate. Aceste grupuri capcană sunt promovate prin intermediul unor pagini anonime pentru a aduna membri. Textul acestor postări promovate este unul neutru, pentru ca utilizatorii platformei Facebook să nu fie distrași de conținutul negativ postat ulterior în grup.

Cuvinte cheie

Pentru a identifica rețeaua de propagandă s-a recurs la utilizarea cuvintelor cheie și hashtag-urilor utilizate de rețea în procesul de căutare pe platformele TikTok, Facebook, Instagram, YouTube și Threads.

Perioada monitorizării

Perioada de monitorizare intervalul de timp dintre luna septembrie 2024 și iulie 2025, pe parcursul căreia s-a analizat tipul de conținut distribuit, mesajele toxice promovate, actorii politici pro-ruși citați și tipul profilelor care au distribuit conținutul manipulatoriu. Astfel, perioada monitorizată a coincis cu desfășurarea campaniei pentru alegerile prezidențiale din 2024 și startul celei pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

Etapele cercetării

Pentru elaborarea metodologiei au fost stabilite 7 etape de lucru:

1. Identificare rețelei de propagandă rusă pentru monitorizare prin intermediul cuvintelor cheie și hashtag-urilor;
2. Clasificarea tipologiei conturilor identificate după definițiile descrise în metodologie;
3. Analiza politicianilor pro-ruși și mesajelor manipulatorii pe care le-au utilizat pentru a fi distribuiți ulterior de rețea;
4. Analiza țărilor și subiectelor supuse manipulării din partea rețelei și politicianilor pro-ruși;
5. Analiza campaniilor de susținere a politicianilor extremiști români în timpul alegerilor prezidențiale din România;
6. Analiza tipului de conținut generat de inteligența artificială și distribuit de rețea;
7. Identificarea conexiunilor cu alte anexe externe ale propagandei ruse din spațiul european;
8. Raportare.